

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felolós szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Refleksziók a ref. papi kongresszushoz.

Ne térjünk olyan gyorsan napirendre a ref. papságnak városunkban tartott kongresszusa felett, mert az a maga egészében is olyan tény volt városunk életében, ami sokáig emlékeztünkben fog maradni, de meg voltak benne olyan mozzanatok, amik felett nem szabad átsiklanunk, hanem amiket észre kellett vennünk, amiket ki kell emelnünk, hogy azok fölött elmélkedjünk, gondolkodjunk.

Igy mindjárt ki kell emelnünk az államkormány képviselőjének, a vármegye prefectusának a nyilatkozatát, ami annyira találó a mai helyzethez és amiből elég jól esik tudomásul venni az államkormány jóakarátát és támogatását intézményeinkben.

Figyelmet kellett keltenie és azt is keltett Pál István plebános, szenátor üdvözlése, aki előadva, hogy ő még 1918-ban akarta a vármegye területén levő valamennyi egyháznak a papságát egy közös értekezletre összehívni, hogy az akkori nehéz helyzetben a népünkkel való bánásmódot, eljárást együttesen beszélték volna meg: a kongresszust az ugyanazon egy Krisztus nevében üdvözölte s azt mondotta általános helyeslés között, hogy a Krisztusban élőknek nem szabad magukat egymástól elzárniok, egymástól távol tartaniok. Ki kell emelnünk, hogy egy ilyen nyilatkozatnak olyan helyen való megtétele, ahol az megtéetett és annak ott általános helyesléssel fogadása s tartalmának az életbe való átvitele, ami iránt nem kételkedünk, igen sokat jelentene. Jelentene a különböző egyházaknak és azok papságának egymáshoz való közeledését, aminek társadalmi közéletünkre igen nagy kihatása lenne. Mi az ebből származható jót annál inkább remélhetjük, mert hiszen nálunk az érintkezés a különböző vallások és papság között eddig is szívélyes és barátságos volt.

Ugyancsak Pál István plebános mondott az ebéd alatt is megszívlelendőt, ami az ebéd zajában nem hallatszóhatott el mindenfelé. A megnyilatkozott testvériesülés fölött örveendőve annak adott kifejezést, hogy anélkül, hogy a multakból, amiknek mi egyáltalán okai nem voltunk, egymásnak szemrehányást tennénk, aminek jó hatása nem lenne: a történelmet revízió alá kellene venni, hogy tulajdonképpen volt-e ok és illetőleg elég ok volt-e a kereszténység egységének megbontására, felekezetre való szétválására? Mert hiszen bajok lehettek, azok mindig voltak, anélkül az ember nem élhet, de az tagadhatatlan, hogy Krisztus vallásának egységesnek kell lennie. Ezt is, akik hallották, egyértelműleg lelkesen helyeselték. És ez csakugyan olyan nyilatkozat, hogy e felett érdemes mindenik táborban gondolkozni, elmélkedni, de különösen nálunk, ahol a teljes egységre olyan nagy szükség van. Keresztény szeretetben egymásnak megértése csodás dolgokat hozhat létre. (—)

A skarlátjárvány,

mely néhány héttel ezelőtt városunkban is fellépett, azóta elég gyorsan terjedt. Nem éppen olyan erővel és oly nagy mértékben, hogy kétségbe keltsen esnünk, de annyira mindenesetre, hogy a legnagyobb fokú óvatosság és védekezés szükségére figyelmeztessen. Értesülésünk szerint, a városban jelenleg 30-nál több beteg fekszik, a mostanig előfordult összes megbetegedések száma pedig — beleértve a halálozásokat és a gyógyultak számát is — 50 körül van.

A védekezésnek, a rendszabályok megtartásának kétféle: a magunk és mások egészségére való tekintetből kell történnie. Embertelen, szociális gondolkodás nélkül való ember az, aki nem tartja szükségesnek a mások egészségével, jóvaltal törődve, azért is minden tőle telhető elkövetni. De az e tekintetben elkövetett minden könnyelműség, rossz akarat — éppen, mert emberi környezet közepén, társadalomban élünk, — károsan hat vissza minden egyesre is. Ha magunk is nem járulunk hozzá minden igyekeztünkkel, hogy valamely, a közösségre nézve veszedelmes baj minél előbb megszüntüljön, kipusztuljon, magunk is annál jobban és annál tovább leszünk kitéve a baj veszedelmének, a fertőzésnek.

Hogy a védekezés a magunk, a hozzánk tartozók és mások jóvalta érdekében is minél eredményesebb lehessen, legfontosabb kötelességünk a betegek és azok környezetétől való lelkiismeretes óvakodás. Elégge el nem ítéhető az az egyes helyeken még most is divatozó ostoba, rossz szokás, hogy csupa éretlen kíváncsiságból, a járványos betegek házához — a tiltó cédula ellenére is — sokan csodálkozni, bámészkodni járnak, s ezzel a maguk és gyermekeik egészségét, életét is könnyelműen veszélyeztetik. Számítalan napnál világosabb eset szolgál példával arra, hogy fertőző betegségeknél, (mint a skarlát is) nemcsak magával a beteggel, de a lakásban levő levegővel, vagy onnan kikerült tárgyakkal való érintkezés is veszedelmes lehet. Legutóbb is előfordult, hogy iparostól a nála javítottás miatt levő ruházati tárgy útján az ott levő betegséget is hazavitték, s másnap egy gyermek annál a háznál is megkapta a betegséget. Történt meg, hogy faluról, a különben zárlat alatt levő, s szigorúan ellenőrzött háztól a városba hordott tejes kanta útján hozták be a betegséget. Persze, — s ez menthető is — a zárlat elrendelésekor elfelejtették egyúttal a tejhordás megakadályozására is gondolni.

A skarlát elleni védekezéshez feltétlenül szükséges a gyakori és alapos tisztálkodás, a szappannal — minden étkezés előtt, s munkából hazatéréskor — való gondos mosakodás is, s a száj és torok öblögetése. E célra alkalmas az erős timsós víz, vagy egy deci szeszből és egy késhegynyi salyicilból készített oldat, melyből öblögetéskor egy pohár vízbe egy kanálnyi töltendő használatra. Természetesen, mindezt a család minden tagjával el kell végezteni. Ha azonban a háznál valakin ezek dacára is a betegség tünetei (torokfájás, gyomorfájás, hányás) jelentkeznek, azonnal orvoshoz kell fordulni, s jelentést

tenni. Ez különben a törvény szerint is, mindenkinek szigorúan kötelessége, de ezenkívül maga a baj is sokkal kevésbé veszedelmes, ha a beteget idejében megfelelő kezelésben részesítik. A betegség végzetessé legtöbbször az elhanyagolás miatt válik. Feltétlenül szükséges még a beteget azonnal a ház többi tagjaitól is szigorúan és lelkiismeretesen elkülöníteni.

Az önvédekezés e módján kívül szükséges, hogy a hatóságok is mindent elkövessenek a baj megszüntetésére, s a közönség is a kiadott utasításokhoz alkalmazkodjék. Amint tudjuk, egyelőre a közkórháznak két szobája van berendezve a skarlátbetegek befogadására, s már ma vagy holnap megfelelő rendbehozatal és berendezkedés után, egyik barakk is meg fog nyitni, mint járványkórház. Hozzáértő szakembertől kapott felvilágosítás szerint, a barakk a célnak teljesen megfelelő lesz, s mindazok a betegek, akiknek gondozása, elkülönítése a lakás-viszonyok, a felnőttek elfoglaltsága miatt, otthon lehetetlen, ott megnyugvással lesznek elhelyezhetőek. Sőt ugy haljuk, oly intelligens szülőknek, ki beteg gyermekére a kórházban is maga kíván felügyelni, a saját beutakozását is meg fogják egy esetben engedni, s hazáról lehet az ágynevet s egyebet is beszállítani.

Nagy baj azonban a fertőtlenítő-gép hiánya; erről a városi hatóságnak mindenáron és mulhatatlanul gondoskodnia kell, mert enélkül a járvány elleni védekezés nem lehet teljes és tökéletes!

Kollegiumi Pártfogó Egyesület.

Mint lapunk mult számában említettük, a református lelkesegyesületi gyűléssel kapcsolatosan tartott értekezleten nagy lelkesedéssel kimondották a református kollegiumban végzett volt növendékek megkeresésével, a Patronázs-Egyesület szervezését.

Ez az értekezlet csak kezdete volt a megindítandó nagyszabású akciónak, s egyúttal előkészítője a folyó hó 18-ika körül ebben az ügyben tartandó nagygyűlésnek. (A pontos határidő részben az e hó 15—16-ikán Kolozsváron tartandó egyházkerületi közgyűlés végződésétől függ.)

Magyar közönségünk előtt nem kell bővebben kifejteni ezen akció sikerének fontosságát. Kulturánk, jövőnk, évszázados intézményeink megmentéséről van szó, mikor szegénynek és gazdagnak egyaránt meg kell hoznia a maga áldozatát.

És itt nemcsak az iskola volt növendékeire számít a kollegium. Amint már az értekezleten is többen beléptek nagyobb összegekkel a Patronázs-Egyesületbe, akik nem ez iskolának voltak a növendékei, ugy a most már országosan megindítandó taggyűjtési mozgalomhoz mindenkinek csatlakoznia kell, akinek szent a magyarság ügye.

Iskoláinkról van szó, második anyánkról, s vajjon süket fülekre talál-e az édesanyának kéro szava, mikor felénk nyújtja esdeklően kezét, hogy ne hagyjuk elbukni, emeljük fel, támogassuk, hogy kulturmunkáját tovább is végezhesse.

Legyünk ott mindnyájan a segesvári Petőfi-ünnepélyen!

Gyermek-otthon.

Ha szép virágos kertbe lépünk s gyönyörködünk a virágok szinompájában a illatukat magunkba szívjuk, önkéntelenül eszünkbe jut, hogy e virágos kert gondozója bizonyára mindent elkövet kertjének művészi fejlesztése és a virágok ápolása körül, bizonyosságul, hogy a kertész lelki világa felül emelkedik a hétköznapi szokásokon. Ilyennek, ily virágos kertnek képzelem az olyan családi életet, melyben az édesanya legkedvesebb virágait — gyermekeit a legkisebb kortól kezdve öntudatosan, vallásos és hazafias szellemben, a szelidség jegyében ápolja. Amint a kertész virágait megtisztítja a gyomtól, úgy az édesanya gondos óvással elhárítja a testi ép- ségre és az egészségre káros hatásokat, amelyek a lelki élet alakulásait is jelentékenyen módosítanák. Ellenben, ha a gyomok és dudvák elszaporodása a virágos kertet tönkre tenné, az ember szemének első vizsgálódására lelkét rossz érzés fogja el, következtetve a kertész durva lelkületére; így a családban is, ha az édesanya gyermekeivel nem foglalkozik kellőképpen, azok tudatlan, szívtelen, mérges dajkák, durva cselédek között nőnek fel, olyanok lesznek, mint a gondozatlan kert dudvái. Az udvar rejtett zugai- ban rakoncátlankodnak, izetlenkednek, verekednek, a nagyobb a kisebbet elnyomja s hogy a gyöngébbek a nagyobbak csintalanságait utánoz- hassák, erőszakossá, vakmerőkké lesznek, s létre jön már a legkisebb korban a jellemtelenség. A gyermekélet élőképe a jövő társadalmi életnek. Azok a hatások, melyek a lélekre legelső sorban hatást gyakorolnak, a legtartósabbak. A gyermek jellemének kialakulása a családtól függ, mert a nevelésben a család a főszerep. Sok gyermek nevelését a családtól megkapni nem tudja s ilyenkor a gyermek más valakitől és más va- lamitól várja e nagyfontosságú kötelesség telje- sítését, s ezt megadja a gyermek-otthon, óvoda, iskola stb.

A nevelésnek az elhanyagolása leginkább annál az osztálynál van elterjedve, hol a szülők mezei, gyári munkák végzésével vannak elfog- lalva, hogy a létért való küzdelemben a család számára a mindennapi kenyeret beszerezhessék.

Ilyen viszonyok között, mikor a szülők a gyermekeket jóformán csak az est pihenő órái- ban látják, helyes nevelésről szó sem lehet. A legtöbb szerencsétlenség, baleset megtörtén- te hányszor fogta el a szülők és bánat közepette a szülők szívét, a napi munkából való haza érke- zésük alkalmával. S mind e bánat keletkezése a kis gyermeknek felügyelet nélkül való hagyásá- ban rejlik. E balesetek, szerencsétlenségek meg- akadályozása indította Etédén a családapákat — felekezeti különbség nélkül — arra az elhatáro- zására, hogy a 3—5 éves gyermekek gondozására, habár ideiglenesen is — gyermek-otthont állítsa- nak fel az „Erzsébet“-ház kis termében.

Örömmel üdvözljük az etédi szülők e cse- lekedetét, mert ebből is láthatólag tudatában vannak a gyermek-otthon magasabb céljának s egyúttal a kezdeményező lépést is megtették a később felállítandó állandó óvoda létesítéséhez. Amilyen öröm ez a mozgalom, épp oly szomorú a felekezeti béke megbontására egyik atyánkfia aggodó gondoskodása, hogy vajjon az az alkalmazott gyermek-otthon vezetője nem csinál-e pá- pistákat belőlük, s nem mulasztja el kijelenteni, hogy „csakis protestáns szellemben tessék ne- velni őket“.

Istenem, hol vagyunk? A gyermek-otthon vezetője 7 gyermekes fiatal asszony, hirtelen ju- tott özvegyiségre, s aki a mai nehéz viszonyok közepette vállalta el 50—60 kisdudát ápoló gondo- zását, jut is eszébe neki a lelki halászás.

Nyugodjék meg az aggodalmaskodó, hogy a gyermek-otthon vezetője nagyobb intelligenciával bír, semhogy 3—4—5 éves gyermekek között felekezeti kérdést csináljon, protestáns vagy pá- pista szellemben neveljen, — hanem igyekszik

felügyelni rájuk odaadó lelkiismeretességgel, ne- velve őket a szeretetre, az egymás iránti tiszte- letre, megbecsülésre, melyre éppen a községben a legnagyobb szükség volna.

Etéd.

Bálint Zoltán.

A szociális munkásbiztosító pénztár átszervezése.

Székelyudvarhely város kereskedőit és ipa- rosait, ugyszintén a tagságra kötelezett összes munkásokat nagyon kínosan érintette az, hogy 1920 június hó 20 án a népjóléti miniszter 14616. sz. rendeletével az udvarhelyi kerületi szociális biztosító pénztárt feloszlatta és területének egy tekintélyes részét, éppen a minket érdeklő részt: magát a várost, a Klein-cég telepeit, Szentke- resztbánya vasmunkásait stb. a vonattal nagyon hosszú és drága költséggel megközelíthető Csik- szeredához csatolta.

Az érdekelték többször kérelmezték a pénz- tár visszaállítását, de miután ez különböző okok- ból nem történhetett meg, kérték annak Segesvár- hoz való csatolását, mivel ott kevesebb költség- gel és fáradsággal közelíthető meg, mint Csik- szeredában. Fáradozásuk nem volt hiába, mert a parajdi járás kivételével egész Udvarhelyvármegye Segesvárhoz csatoltatott, s az átcsatolás már f. hó 1-én meg is történt. Most már Kisküküllő-, Nagyküküllő- és Udvarhelyvármegyék ezen szo- ciális intézményének vezetése egy kézbe fut össze.

Valljuk be őszintén, hogy ugy a munka- adók, mint különösen a munkásság, akinek érde- kében tulajdonképpen ez intézmény szervezetett, sohasem lelkesedett úgy érte, mint ahogy a mun- kásbiztosítási törvény célja és intenciója megér- demelte volna. A pénztárak autonómiájának mos- tani megvonása és a díjaknak kétszerezésére való emelése pedig nemhogy közelebb hozta volna egymáshoz a tagokat, és a pénztárt, hanem bi- zony még növelte az ellentéteket.

A pénztárak mostani átszervezésénél tehát kétszerez kötelesség vár a vezetőkre, hogy ezen szociális intézményünk a reá rótt feladatoknak mindenben megfelelően, megszerezze azt a bizal- mat a maga részére, mely bizalom nélkül egy ilyen intézmény fenn nem állhat, hivatását be nem töltheti.

Enek a bizalomnak pedig legfőbb alapja, ha a tagok meggyőződnek arról, hogy a befize- tett elég magas díjak ellenében — adott alka- lommal — a pénztár részéről olyan elbánásban részesülnek, hogy nem kell szegyenkezniök a pénztár szolgálatát igénybe venni.

Ezt a közös harmóniát megteremteni — a vezetőség feladata, sőt kötelessége. A segesvári központi pénztárnak, melynek hatásköre most három vármegye területére terjed ki, igazgatója Wagner Henrik, aki régebben az itteni pénztár igazgatója volt huzamos ideig. Nem vagyunk hi- vei a központosításnak, mert a munkatorlódás nehezíti az ügyek gyors elintézését, s az eddigi kerületi beosztás mellett sokkal könnyebb volt az adminisztráció. Azonban ismerve Wagner igaz- gató agilitását, hisszük és reméljük, hogy az adott körülmények között azon lesz, hogy a pénztár tagjainak jogos igényei kielégíttessenek, s hogy a feltétlenül szükséges bizalom a pénztár és tagok között meglegyen.

E helyen tesszük szavá a munkaadók egyik jogos panaszát, hogy a fizetési jegyzékek 3—4 hónapra visszamenőleg egyszerre küldettek meg eddig Csikszeredából, s így azok összegének ki- fizetése sokszor nehézségeket okoz. Kérik a ve- zetőséget, hogy ha lehetséges, a régebben szoká- sos egy havi elszámolást léptesse életbe.

A zárdai róm. kath. polgári leány- iskolába a beiratkozások a nyár folyamán min- dennap eszközölhetők az irgalmas nővérek zárdá- jában. Egész évi tandíj 60 leu, melyet részben, vagy egészben elengednek a teljesen szegénysorsu tanulóknak.

HIREK.

Július 8.

A segesvári Petőfi-ünnep nagyszabásu előkészületeiről, jelentőségéről már több ízben ir- tunk. Legutóbb Segesváron a program végleges megállapítása érdekében folytak megbeszélések s a programot Ráczi Sándor rendező bizottsági jegyző tervezete alapján, a következőkben állitot- ták össze. Július hó 29-én a Kolozsvár és Brassó, valamint Székelyudvarhely felől oda érkező ven- dégek fogadtatása. Este ének és zenés szerenádok. A városból látható bérceken örömtüzek ma- zsarágyusokkal. Július 30 án istentiszteletek tar- tása után reggel fél 9 órakor gyülekezés a vas- uti állomáson. Onnan indulás vasuton, vagy ko- csin Fehéregyházára. Ott a Székelyudvarhelyről érkező vendégekkel együttesen a csatateri emlék- hez vonulás; d. e. 10 órakor ünnepély az emlék- oszlopnál a megállapítandó program szerint. Segesvárt társas ebédek a kijelölt helyeken. Se- gesvárt d. u. 5 órakor gyülekezés a várban, a polgári leányiskola és a róm. kath. templom kör- nyékén. Onnan levonulás a sporttelepre, ahol a további ünnepek nagy része fog lezajlani. A menetben a különböző hatósági, egyházi stb. kül- döttségek, dalárdák, intézmények képviselői, zene- karok elrendezés szerint fognak résztvenni, szé- kely leányok, legények, lovasbandériumok fastói csoportjától kiérve, illetve bevezetve. A sport- telepen nagyszabásu és rendkívül változatos mű- sorú néppünepély lesz. Az ünnepen dalárdánk is kü- lön számmal fog szerepelni. 31 én d. e. 11 óra- kor magasnívójú irodalmi-művészi lesz. Minthogy a vármegyéből, előreláthatólag, több ezren fognak résztvenni, kívánatos és óhajtott lenne, ha a ha- tóság két ingyen különvonat indítását kieszközöl- né.

D. Paál Lajos kézdivásárhelyi lel- kész lett. Mint a „Székely Ujság“ból olvassuk, hétfőn, f. hó 3-án volt Kézdivásárhelyen az egyik ref. lelkészi állás betöltésére kitűzött választás. Három pályázó volt, mind negannyi jeles tehetségű pap, kiváló szónok: Volloucs Miklós volt makasi esperes, Kovács Pál nagyenyedi és Dálnoki Paál Lajos bögözi lelkészek. A választás eredménye- képpen Paál Lajosra 169 szavazat esett a Vol- loucs 34 és a Kovács 14 szavazatával szemben. Dálnoki Paál Lajost így nagy többséggel e tekintélyes egyházközség lelkészének választották meg. Mondanunk sem kell, hogy e választással hívei minden tekintetben hivatott embert, papot és fiatal munkaerőt kaptak, ki papi hivatásán kívül is megbecsülhetetlen munkakészséget visz magával Kézdivásárhelyre. Mint a „Székely Mé- hész“ felelős szerkesztője s lapunknak is munka- társa, vármegyénkben közismert társadalmi tevé- kenységével: — a személye iránt megbecsülést váltott ki a társadalom minden rétegében. Amikor körünkől való elhivatása érzékenyen érint bennünket is: — nem mulasztjuk el, hogy híveinek gratuláljunk s egyben neki sok- sok szerencsét ne kívánjunk új állásában.

F. hó 26-ikáig opcióis nyilatkozat te- hető, a mint már közöltük, mindazok által, a kik nem akarnak a csatolt területen román vilámpolgárok lenni. A nyilatkozat, melyben világosan kifejeztendő, hogy az illető magyar állampolgárságát fenn kívánja tartani, a városi ta- nácsnál, vagy községi előljárásnál (ahol az illető lakik) tehető meg. Irni nem tudók szó- beli kijelentése is elfogadandó és jegyzőkönyvbe veendő. A nyilatkozatnak a nevet, lakóhelyet, a határozott optálási szándékot, születési helyet és időt, illetőségi helyet, családtagok szá- mát, korát és a román állampolgárságról való lemondást kell tartalmaznia. 26 ig beadhatnak repatriális iránti kérést is mindazok, akik optálási nyilatkozatot nem tettek.

A közigazgatási tisztviselők folyó hó 9-ikén, Kolozsváron, ügyeik rendezése érdekében, országos kongresszust rendeznek. A kongresszu- son a városból Negrutin polgármester és Craclun rendőrprefectus, a vármegyei szervezet részéről Stupariu és Cionca főszolgabírák vesznek részt.

Repatriált ismét egy derék magyar em- ber: Derzsi Samu volt törvényszéki irodagazgató, a Székelyföld méhészetének egyik legtevékenyebb vezetőalakja. Jóemlékezet és szerencsekívánat ki- sérje Debrecenbe. Ő maga lapunk utján az alábbi bucsuzást óhajtott nyilvánosságra bocsátani: Magyarországra, Debrecenbe történt kiköltöz- désünk alkalmával minden jó ismerősünktől és barátunktól személyesen el nem bucsuzhatván, ezuton mondunk mindenkinek fájdalmas Isten hozzádot. Eltűnk alkonyán kergetett messze földre az élet nehéz terhe, oly szomorú volt az édes anyaföld itthagysa. Tartoznak meg jó emlé- kükben. Derzsi Samu m. kir. törvényszéki iroda- igazgató és neje.

Dronca Valér meghalt. Dronca Valér, a városi adóhivatal főnöke, f. hó 3-ikán délután hirtelen elhunyt. A halál Imreh dr. kórházi főorvosnál érte, kit éppen rosszul létét érezve, keresett fel. Az eset nagy részvétet keltett, mert az elhunyt általában jóindulatú, humánus tisztviselőnek ismerték és sok jó barátja volt. Temetése nagy közönség jelenlétében ment végbe. A városi tanács nevében Negruțiu polgármester mondott búcsuszavakat, méltatva az elhunytban a szorgalmas tisztviselőt és jó kollegát.

Áthelyezés a munkásbiztosítónál. A szociális munkásbiztosító pénztár székelyudvarhelyi kirendeltségének vezetőjét, Vajda Dezsőt, a segesvári központba rendelték be. A helyi kirendeltség vezetését Horváth András eddigi ellenőrvette át.

Iskolaügyi kongresszus rendezését tervezik f. hó 30-ikán d. u. 1/4 órakor Segesvárra az illetékes tanügyi vezető férfiak. Legyen ott mindenki, aki átérzi kulturánk fenntartásának nagy jelentőségét s magyar iskolánk fennmaradását oly őszintén óhajtja, mint ahogy azt minden igaz magyar embernek óhajtania kell.

Érettségi találkozó. Régi, kegyeletos szép szokás, hogy az egyes középiskolákból kikerült ifjak bizonyos idő elteltével érettségi találkozóra jönnek össze. Ezek a találkozók a háboru ideje alatt szüneteltek. Most azonban itt is, ott is olvasunk ilyen találkozókról, amelyekben a meglelt komoly férfiak azokról az intézetekről emlékeznek meg, melyek őket az élet küzdő porondjára kibocsátották. Városunkban is volt egy ilyen találkozó július 1-én. A helybeli róm. kath. főgimnáziumban 20—25 évvel ezelőtt végzett és városunkban különböző pályákon működő egyének jöttek össze, hogy feljussák a régi kedves emlékeket és néhány kedélyes órát töltsenek volt tanáraikkal. A találkozón a régi tanárok közül megjelentek: Tamás Albert igazgató, János Péter és Embery Árpád tanárok. A jubilánssok közül jelen voltak: Huber Endre, dr. Nagy Lajos, Sándor Vitális, dr. Szabó József, dr. Szenkovich János, Frólich Ottó, Szabó Endre, dr. Szabó Gábor, Szász József, Lukácsffy Kristóf és Bíró Lajos. A meglelteteket poétikus szép beszéddel dr. Szabó József üdvözölte, majd pedig Tamás Albert igazgató köszöntötte a jubilálókat. A visszaemlékezésnek kedves hangja csendült meg a többi pohárköszöntőkben is, amelyeket Embery Árpád, János Péter, Bíró Lajos, Frólich Ottó és dr. Nagy Lajos mondtak. A barátságosan kedélyes est alkalmából felmerült az a gondolat, hogy meg kellene alakítani mindenütt az iskolatársak szövetségét, amint azt már pár intézet tervbe is vette. Erre legjobb alkalom volna most, mikor az iskolakérdés az érdeklődés középpontjában áll.

A ref. lelkesegyet itteni közgyűlése alkalmával rendezett közéletben a Negruțiu polgármester buzdító szavai után, lapunk szerkesztője által körözött gyűjtőívön, a következők adakoztak a vármegye jégkárosult községei javára: Imreh Domokos dr., Tóthfalussy József, Becsek Aladár, Neamțu Valér, Negruțiu Emil 100—100, Kovács József, Tassaly József 50—50, Révay György 40, Nagy János, Kassay F. István dr., Szabeny Antal, Vásárhelyi, Pál Ferenc, Kecskeméthy István dr., Bartók István, Kovács Zsigmond 20—20, Balázs Sándor, Gy. D., Hegyi Péter, id. Szakács Gyula, Tompa László 10—10, Pál István, Papp Dezső, Szabady 5—5 leu. Összesen 865 leu, melyet átadtunk a vármegye alispánjának.

Köszönet-nyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen gyermekünk felkutatásában, valamint a temetésen való részvételükkel és részvétnyilvánításukkal fájdalmunkat enyhíteni törekedtek és külön a zenészeknek, kik önszántukból játszták a gyászdalokat — ezuton mond hálás köszönetet a *Késmárky család*.

Filharmonikusaink Szovátán. A rokonszenves törekvésű és helyi szerepléseivel már sok méltó elismerést szerzett székelyudvarhelyi Filharmonikus Társaság itteni sikereit máshol is szaporítani óhajtja. Most, hogy a fürdői élet, a nagy meleggel együtt, egyszerre teljes lendületet kapott s így Szovátá-fürdő is a fürdővendégek százaival telt meg, filharmonikusaink alkalmasnak látták az időt egy ottani szereplésre. F. hó 9-ikén, vasárnap, este 9 órakor az István-szálló nagyertermében hangversenyt fognak rendezni, mely, hiszünk, ki fogja elégteleníteni a Szovátára összegyűlt, magas igényű, többnyire nagyobb kultur központokból való, közönséget is. A társaság tagjai vasárnap reggel automobilon fognak Szovátára kiutazni, hol már az elhelyezésükről való gondoskodás s az estély megtartásához szükséges előké-

születek mind megtörténtek. Az estély műsora a következő: 1. Weber: Büvös vadász, opera-egyveleg. Előadja a vegyes zenekar. 2. Verő: Delia románca a „Szultán” operette-ből. Éneklő Szabó Ilus zenekari kísérettel. 3. Schubert: Es dur vonósnyegyes. Előadják: dr. Peltzer, dr. Filó, dr. Voszka és Szabó. 4. Dr. Peltzer: Valse romantique. Előadja a vegyes zenekar. 10 p. szünet. 5. Verdi: Troubadour, opera-egyveleg. Előadja a vegyeskar. 6. Ének-szóló: Előadja Bálint József. 7. Rossini: Tankred, opera-nyitány. Előadja a vegyes zenekar. 8. Dr. Peltzer: Filharmonikusok házi indulója. Előadja a vegyes zenekar.

Helyreigazítás. A lapunk június hó 25-iki számában a 19-iki ref. egyházmegyei közgyűlésről és tisztújításról közölt tudósításunk hiányos, annyiban, hogy abból a megválasztott egyházmegyei tanácsosok közül tévedésből kimaradt Hodgyai Géza kányádi tanító neve. Ezennel helyreigazítjuk.

Mi lesz a házi szeméttel? (Levél a szerkesztőhöz.) Tisztelt szerkesztő ur! Nagy örömmel látjuk, hogy a fellepett járvány ellen a hatóság milyen féltő gondnal védekezik, amennyiben a járdamenti folyókákat csaknem hétről-hétre kimeszelteti, akár folyik benne valami, akár olyan száraz, mint maga a járda. Sajnosan állapítjuk meg ezzel szemben, hogy a járványok legfőbb terjesztőjét: a házi szemetet hétszámra nem hordják ki. Nem tudjuk megállapítani, hogy más utcákban milyen szorgalmasan fuvaroztatják ki a lakások felgyült szemetét, de annyi tény, hogy a Bethlen utcai házakban immár 4 (négy) hét óta gyűl a szemét, megfertőzve a lakások levegőjét. Ugy véljük, hogy közérdeket szolgálunk felszólalásunkkal, amikor a tisztelt Szerkesztő ur által erre a tarthatatlan körülményre irányítjuk a hatóság figyelmét és most a nyári hónapokban a házi szemét kifurvarozását s általában az udvarok tisztántartását a hatóság különös figyelmébe ajánljuk, kérvén egyben, hogy a Bethlen-utca egyetlen közútját, mely csaknem egy év óta áll hasznavehetetlen állapotban, ugyancsak a köztisztaság érdekében sürgősen megjavíttatni sziveskedjék. Vagyunk stb. Bethlen utcai lakosok.

Szabó Dezső, Pintér Jenő és Anka János kiváló budapesti írók nagyérdeklőségű nyilatkozatait közli az erdélyi magyar irodalom hívatásáról a „Pásztorúti” legújabb száma. Bíró Vencel az erdélyi történelemtanítás reformjára hívja fel a figyelmet. Kovács László: „A pilóta” címen nagyobb lélekzetű, művészi elbeszélést írt. Finta Gerő, Halmagyi és Bence Domokos finomsagu versekkel, Berde Mária, Jancsó Béla, Walter Gyula, Kacsó Sándor, Bíró Lajos és mások pedig érdekes és aktuális rovatközleményeikkel teszik igen változatosá e számot. Kérjen mutatvány-számot. Szerkesztőség: Kolozsvár, Str. Regina Mária 35.

A székelykereszturi „Filharmonikus Társaság” június hó 22-én mutatta be az évi második hangversenyén zenei kvalitását, haladását nagyszámú hallgató közönség jelenlétében. Az a munka, mit a társaság tagjai produkáltak, — akár a teljes zenekart, akár a szólószámokat vesszük, — elragadó volt, művészi játékkal még a legkényesebb igényű közönséget is kielégítettek. Hatásuk oly kiváló volt, hogy többeket zenei képességük tökéletesebb fejlesztésére sarkalt, minék az asztalnál ülő vendégek kifejezést is adtak. Nagy kár, hogy a fényes sikereket arató társaság mellé még mindig kevésik egy életképes férfi-énekkar szervezése arra való és odaadó tagokból.

x Fekete szalon berendezés, 3 1/2 méter magas, gyöngyház berakásos, fekete, márvány lappal ellátott tükörrel, ugyanolyan asztallal, karos székekkel, divány és ingaóra eladó. Cim a kiadóban.

Rendőri hír. Fülel István helybeli szüctől f. hó 5-én éjjel ismeretlen tettesek 125 drb. kikészített bányabört elloptak. A nyomozás foly.

Gyilkossági kísérlet Korondon. Különös módon akarta a világhól elpusztítani Fábian Ákost Korondon Kovács Dénes 20 éves korondi lakos és ennek felesége, a 44 éves Fábian Rebeka. Az eset, amennyire az eddigi nyomozás alapján megállapítható volt, a következő: Kovács Dénesné Fábian Rebeka — talán valami vagyoni osztozkodás, pereskedés miatt — régóta haragosa volt Fábian Ákosnak. F. hó 1. és 2-ika közötti éjjel az asszony férjével együtt, vásárról, beszélve ment haza. A pálinkázást otthon is folytatta, felbízta férjét, hogy Fábian Ákost tegye el a föld színéről, vágja össze. Ez a biztatásra egy hatalmas fejszével fel is kerekedett, éjfél tájban elment a Fábian Ákos lakására, ahol bekopogtatott. Fábian Ákos az ágyból felkelt és az ajtót megnyitotta. Abban a pillanatban Kovács Dénes a fejszével a fejére akart sujtani. Fábian Ákos, aki erős ember, a kezével felfogta a fejszét, amely így félrecsuszva, de még nagy erővel zúdult le a balvállára s azon mély, a csontot is átszelő vágást ejtett. Kovács Dénes ezután, a felesze hátra-

hagyása után, elszaladt. Csakhamar feleségével együtt elfogták s tettüket már a csendőrség előtt beismerték. Különben a bűnjel, a felesze is ellenük bizonyít, mert abba Kovács Dénes neve be van vésvé. Most az itteni törvényszék fogházában várják további sorsukat. Fábian Ákost súlyos sebével a vármegyei kórházban ápolják.

Árumintavásárok. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közlése szerint, a pozsonyi II. keleti árumintavásár július 9—16 közötti időben lesz megtartva és pedig egybekötve egy országos iparkiallításal. Megemlítjük, hogy a köztársaság vasutjain 35%-os, a Dunagőzhajózási társaság a hajón (D. C. T.) 50%-os kedvezményt nyújtanak, a vásárra utazók vasutdíja pedig 75% engedménnyel jár. A lemergi vásár szeptember 5-ig tart, a gratzi vásár aug. 20-tól szeptember 5-ig tart, a reichebergi keleti vásár aug. 1—20-ig tart, a pádovai nemzetközi mintavásár f. év július hó 1-én kezdődött és tart július hó 15-ig. Ugy az utazási, mint a vásárral kapcsolatos egyéb kedvezményről részletes felvilágosítást nyult a S. A. Romana de Transporturi Internationale Antrepărta Bucuresti Str. Paris 16. Részletes prospectus a városi tanács irattárában 2521—922 számra való hivatkozással megtekinthető.

SPORT.

Július 2-án Székelykeresztúron a Brassói Munkás Testedző játszott barátságos mérkőzést a K. A. C.-cal. A mérkőzésre az M. T. E. legjobb emberei nélkül állt s így, balszerencsége is lévén, nem felelt meg a várakozásnak. S hogy dacára állandó kidomborodó fölénységnek, még sem verte le ellenfelét, az egyrészt a jó formában levő K. A. C.-kapusnak, másrészt a K. A. C. egymást érő, szinte életveszélyes durvaságainak volt köszönhető. Szép volt az erős fizikumú M. T. E.-től, hogy a durvaságokra sohasem választott hasoulókkal, holott ha testi erejét is felhasználta volna ellenfele ellen, valósággal szétverte volna azt. A játék, mely a M. T. E. 6:1 arányu corner fölénnye mellett 2:2 goal-aránnyal eldöntetlen maradt, a foatball sport legkezdetlegesebb stádiumát mutatta. A csapatok a pályán fegyelmetlenek, másrésztől durvák voltak s egyre-másra öngolokat vétettek, mint az M. T. E. részéről Szász, a K. A. C. részéről pedig Ajvász löttek egy egy szép öngolalt. Löbl igen jól bíraskodott, de a K. A. C. durvaságaival szemben nem élt elég súlyos retorsióval.

Ha az intézőségnek sikerül megállapodásra jutni, akkor 9-ikén, vasárnap a Hargita combinált csapata Segesváron a C. F. R. rel mérkőzik.

Július 2-án Brassó—Marosvásárhely válogatottjainak mérkőzését az ujjonnan vizsgázott Z. Sebess bíró vezette, mert egyik csapat sem akarta magát a gyengeségükről híres brassói bírakra bizni.

KÖZGAZDASÁG.

Forrón tűz le a nap az öreg anyaföldre, van sürgés-forgás a mezőkön. Az anya-fü betakarításához teljes erővel látott hozzá gazdanépünk. Ott, a hol az árvíz tönkre nem tette kaszálóinkat, kielégítő szénatermésre van kilátás, bár főleg erdei kaszálóinkban a cserebogár-pajor nagy károkat okozott. A második lucernatermést már nagy részben betakarították. Buzáink nagy része a gyökori viharok miatt megdült, s így magtermelésünk nem mindenütt lesz kielégítő, a törökbuza, ott a hol a víz nem állott meg, szépen fejlődik. Legelőink jó karban vannak.

A székelykeresztúri nyári vásáron a nagy felhajtás dacára, az állatokban nagy forgalom nem volt, oka talán az, hogy a tulmagasnak vélt állatárak mellett, a kereskedők s egyesek is tartózkodtak a vásártól. 1—2 éves borjak 1000—2500, 3 éves tulkok 3000—8000, gyengébb minőségű borjas tehének 2500—3500, közepes minőségűek 3500—5000, jobb minőségűek 5000—7000 leiben cseréltek gazdát. Első rangú ökor párjáért 24000—25000 leit is elkértek.

Járványok ellen igen előnyös védekezés a Szejke-kéngőzfürdő használata.

Nyílttér.

E rovat közleményeért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Fiam, ifj. Novák István üzletéből kilépvén, kijelentem, hogy érte semminemű felelősséget nem vállalek.
Szekelyudvarhely, 1922 július 8.

Id. Novák István, kereskedő.

Odorheiu r. t. város árvaszékétől.

Sz. 428—922. ref.

Határozat.

Odorheiu város árvaszéke, miután a Patakfalván 1922 június 17-én megtartott árverés ellen utóajánlat tételét, Bándy Károly odorheiu-i vállalkozó fenti számú utóajánlata alapján a kisk. Ferenczy Éva tulajdonát képező és a patakfalvi 854 sz. tjkben A + 807 és 808. hrsz. a. foglalt ingatlanon levő összes tölgyfa állományának eladására az utóajánlati árverést elrendeli s annak foganatosítására dr. Baczó Albert városi tiszti főügyészt és Soó Domokos városi tanácsost kiküldi. Az utóajánlati árverés Valeni (Patakfalva) község házánál 1922 július hó 15-én d. e. 10 órakor fog megtartatni az 1922 június 17-én megtartott árverés feltételei mellett, melyek a városi árvaszéknél és Patakfalva község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kikiáltási ár 75900 lei. Bánatpénz ennek 10% a vagyis 7590 lei, mely összeg készpénzben az árvaszéki kiküldött dr. Baczó Albert városi tiszti főügyész kezéhez leendő le az árverés megkezdése előtt.

A városi árvaszék megkeresi Patakfalva község előjáróságát, hogy az árverési hirdetményt szabályszerűen függessze ki és az árverési napot tegye közhírré dobszó útján.

Odorheiu város árvaszékének 1922 július 3-án tartott üléséből.

Körtvélyfáy, árvaszéki elnök.

Executor Judecătoreasc Odorheiu-Săcuesc.

Szám: 122—1922.

Árverési hirdetmény.

Az 1881 LX t.c. 102 § értelmében közzé teszem, hogy az odorheiu-i járásbíróóság 3977/5—922 sz. végzése folytán Ilyés Mártonné javára a végrehajtást szenvedő elleni 1500 leu s jár. ügyben lefoglalt és 476 leura becsült butorok, ágyneműk, asztalneműk stb. nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az odorheiu-i járásbíróóság G. 3977/7—920 sz. végzése alapján 1500 leu tőke s egyéb járuléka behajtása végett való megtartására Odorheiu városán az 1922 június hó 11. napjának d. u. 5 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az irt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Odorheiu la 19/VI. 1922.

Nagy, executor.

Részvényaláírási felhívás.

Az Első Székelyudvarhelyi Börgyár Részvénytársaság folyó évi június hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén az eddigi 600.000 leu alaptőkéjének egy millió leure való felemelését határozta el, s ennél fogva kibocsájt 800 darab egyenként 500 leu névértékű névre szóló részvényt.

Minden darab részvényre befizetendő az 500 leu névérték és azokivül 15 leu részvénykiállítás költsége.

Minden 3 régi részvényre két új részvény oszik. A részvényjegyzési határidő 1922 július 31-ig tart. — A részvényjegyzéskor fizetendő a jegyzett részvény értékének egynegyed része, szeptember 15-én fizetendő 1/4-ed rész, november 1-én fizetendő 1/4-ed rész és december 15-én 1/4-ed rész.

A kibocsájtandó új részvények 1923 évi osztalékszavénnyel lesznek ellátva. Azon részvényes, aki a részvényjegyzéskor befizeti a jegyzett részvény teljes értékét, a befizetés napjától 1922 december 31-ig 10% kamatot kap, aki pedig a fenti részletfizetési módokat mellett eszközli a részvényjegyzést, az a befizetés napjától szintén december 31-ig terjedő időre 6% kamatot kap a befizetett összeg után.

Az Igazgatóság.

Gyakornok, ki legalább is 4 középiskolát végzett, felvétetik **HÁNN JÓZSEF** gyarmatáru üzletébe.

Executor Judecătoreasc Odorheiu Săcuesc.
Sz. 86—1922.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírói végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy az odorheiu-i törvényszék 666—1921 számú végzése következtében dr. Incze Gyula ügyvéd által képv. Schul József végrehajthatónak a végrehajtást szenvedő elleni 3647 leu 50 b. s jár. iránti végrehajt. ügyben az 1921 jun. 23-án lefoglalt és 525 leura becsült butorok, ágyneműk és égetetlen téglákból álló ingóságok nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az odorheiu-i kir. bíróóság G. 2847—2630, 921. sz. végzése folytán 3647 leu 50 b. tőkekövetelés s egyéb jár. behajtása végett az árverés megtartására Dárju (Szekelyderza) községben 348 h. sz. alá 1922 évi július hó 15 ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a fent nevezett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Odorheiu, la 17 június 1922.

Ludovic Nagy, executor.

Eladó Str. Cloșca (Atilla-utca) 11. szám alatti 3 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségből álló belsőség, valamint egy salon-garnitúra és különféle butordarabok.

Mielőtt posztót, kamarn-szövetet vásárolna, tekintse meg a segesvári Zimmermann-Testvérek posztógyárosok lerakatát

Barcsay Károly
női- és férfidivat üzletében,

hol minden szövet a gyári árban kapható.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy választékban. Halottszállításokat, temetéseket helyben és vidéken elismert jutányos és szolid árakon eszközölök.

Cséplőgép- és motortulajdonosok figyelmébe!

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy a mai naptól kezdődőleg állandóan raktáron tartok könnyű és nehéz benzint, petrolumot, mindezenmű gép- és cylinder-olajat, melyeket versenyen kívüli legelőnyösebb árakban árúsítok.

Odorheiu (Szekelyudvarhely), 1922 jul. 7.

Maradtam kiváló tisztelettel:

H Á N N J Ó Z S E F,
kereskedő

Tudatom a tisztelt nagyérdemű közönséggel, hogy a **gőzmalomban** 10-ikétől vagyis hétfőtől kezdve minden nap lehet öröltetni.
Tisztelettel: **Fábián József,** gőzmalomt.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Nagy áruküldemény érkezett Bécsből
HIRSCH RUDOLF divatáru-üzletébe:

Férfi tiszta gyapju ruhaszövetek Mtr. Lei 100, 140, 190, 220 és feljebb

Férfi divatszínű ruhavásznak, 130 cm. széles Mtr. Lei 80, 90, 140.

Valódi békebeli mosó kretonok Mtr. Lei 32, 36.

Mosó delének, tiroli csikos és különböző divatsz. Mtr. Lei 32, 36, 44, 48, 52

Sima és csikos szintartó ingezfirék Mtr. Lei 34 36 48.

Fehér női ruhavászon 80 cm. Mtr. Lei 55.

Nagyválaszték: batistokban, grenadinokban, chiffonokban, gyapju női szövetekben, kalapokban, harisnyákban, nyakkendőben.